Ч. 78 (12.444). Львів, середа 9. квітня 1930. Pooztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 27·50 „
Річно 55·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голандії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Білянс.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 5. квітня 1930.

Заки перейдемо до розгляду білянсу плюсів і мінусів останньої соймової сесії для українців, треба зясувати собі цей білянс — для поляків та взагалі для всіх у польському соймі заступлених народів і суспільних верств. Це треба зробити не тому, щоби „ослабити враження" після ствердження факту про брак всяких конкретних здобутків українського парляментарного представництва в останній сесії, і не тому, щоби виправдати його, а тому, що зовнішні умови й атмосфера праці, рішаючі для вислідів праці скрізь і всюди, є для парляментарної праці першою й останньою передумовою успіху.

Осіння звичайна щорічна бюджетова сесія має згідно з конституцією тривати пять місяців — від початку листопада до кінця березня. Тимчасом остання сесія тривала фактично рівно половину, себто два і пів місяця, бо після випадків із старшинами в соймі відкриття сойму було на місяць відложене, опісля прийшов упадок уряду д-ра Світальського, який спричинив новий рівно чотирьохтижневий перерив у соймових працях, а в місяці лютому нова криза уряду забрала нових два тижні примусового відпочинку. Таким робом найбільше часу й найбільше енергії витратив сойм в останній сесії на валення урядів. Решта часу мала бути присвячена — згідно з заповідями чолових польських часописів — бюджетові, ревізії конституції, ревізії податкової системи й великій закордонно-політичній дебаті. Зачнімо „від кінця", від найлекшого — так мовити — завдання, тому, що з отої четвертої точки плянованої діяльности польського парляменту не було в останній сесії взагалі — ані сліду; міністр закордонних справ взагалі на соймовій трибуні з політичним експозе не явився, міжнародні умови, які могли би дати притоку до ширшої дебати, не були до ратифікації предложені, а експозе міністра й дискусія у бюджетовій комісії при ресорті міністерства закордонних справ не мала ні трохи характеру дебати над напрямними польської закордонної політики та їх доцільністю. Те саме торкається питання ревізії податкової системи. Щойно під кінець сесії на скарбовій та торговельно- промисловій комісіях почали на швидку руку обмірковувати урядові внески про податкові полекші, при чому прийшло до маленького „непорозуміння" із вирахуваннями скарбових наслідків тих проєктованих полекш, у звязку з чим сам міністр частину свого власного проекту — відкликав. Купецтво в Польщі почало демонструвати страйком, уся опозиційна преса знову почала кричати про потребу „поважного" обміркування цілости господарського положення у Польщі, але на це не було прецінь часу ні можности. Щож до ревізії конституції, яка була виразно зазначена і в декреті президента при скликанні сойму і в програмовій заяві проф. Бартеля, як одно з головних завдань польської парляментарної діяльности, то наради конституційної комісії не тільки не довели до ревізії конституції, а до компромітації самої ідеї цієї ревізії. В усякому разі нема вже в соймі ні одного поважного посла й ні одного поважного політика в цілій Польщі, який надалі вірив би у можливости переведення якоїнебудь ревізії конституції в цьому соймі. Залишається — бюджет. І справді, з усіх поставлених перед собою завдань, сойм виконав одно: ухвалив бюджет. Ухвалив його протягом половини того часу, який мав звичайно до розпорядження, отже це треба би зарахувати в заслугу соймові. Алеж який це бюджет?! Молочений в атмосфері найвищого зденервування, ухвалений під пресією конституційних речинців, польський державний бюджет на 1930/31 рік є зразком закону, прийнятого задля збереження легального стану в державі, без жадного глибшого вгляду у зміст закону та лише зі збереженням форми. Трьохміліярдовий бюджет, який сойм ухвалив, але якого не мав часу не то проаналізувати, але взагалі над ним глибше призадуматися. Не диво, що вже нині розлягаються з польського боку голоси, що найбільшим лихом для Польщі, яке вона придбала в останній сесії, це ухвалений на тій сесії бюджет, а найважчим завданням уряду — дати собі раду з тим бюджетом, відповідно „стискаючи" його підчас самого виконування. Ані дебата на бюджетовій комісії, ані на пленумі сойму у звязку з бюджетом не змінила відносин у жадній ділянці державного життя і наче на сміх — підчас шаліючої господарської скрути ухвалено бюджет без звязку з реальними господарськими можливостями.

Ось бачимо, який білянс останньої соймової сесії для цілої Польщі, для усіх поляків. Ані одного державно-творчого завдання польським партіям, яким абсолютно позитивного державницького змислу й великого чуттєвого патріотизму відмовити не можна, — перевести не вдалося. Нічого й казати про політичні відносини у Польщі серед самого польського громадянства, які підчас соймової сесії та з хвилиною її зачинення дійшли до вершка загострення і непевности.

Щойно зясувавши собі цей подійсний стан, можна приступити до обміркування діяльности Української Парляментарної Репрезентації на парляментарній арені та її підсумків.

І. Кедрин.

З польської преси.

„Останні карти".

Під таким заголовком приносить варшавський „Роботнік" з 3. квітня, центральний орган ППС., передову статтю, в якій обговорює програмову мову теперішнього премієра Славека на засіданні Клюбу ББ.

„У цій першій прилюдній декларації нового премієра — пише „Роботнік" — не найшли ми ні одного вислову, дослівно — ні одного слова про господарську катастрофу, під тягарем якої вгинається суспільність; п. Славек присвятив богато уваги „вреченню" посольської недоторканости послів з ББ; інші справи, справи підставові для будуччини краю — остають якби поза кругом заінтересовання офіціяльного голови уряду: навіть ревізія конституції загубилась десь по дорозі; боротьба зі соймом перетворилася постепенно в „єдину державну програму" правлячого табору; можливість нових виборів — це одинока вказівка, яку дістає нині прилюдна опінія.

„Нехай би і так було! Нехай би, дійсно край рішив цей трагічний спір між волею великої більшости народу, між волею сойму Річипосполитої і системою „критої" диктатури марш. Пілсудського! Але тут стає перед нами болюча проблема — проблема чесних виборів. Що понеділка Найвищий Суд приймає постанови, якими уневажнює мандати всяких послів і сенаторів ББ. В данній хвилі не йде нам про самі постанови Суду; нам йде про хід розправ і про мотиви рішень. І тут маємо постійні ствердження фактів надужить, вдаряючих в очі, скандальних, безличних, що досі уходили безкарно, а за які — скорше чи пізніше — кара прийти мусить. Факти, виявлені в ході розправ Найвищого Суду, є встидом для Польщі, для її доброго імени; винних у надужиттях не можна обняти ніколи ніякою амнестією. Колиж п. Славек каже, що „йдемо до того, щоби відкликатися до опінії польської суспільности при нових виборах", то ми відповідаємо: овшім, згода, але памятайте, панове, що край не знесе „румунських" або „полудневo-американських" виборів.

„П. Славек заповідає також: „льогіка випадків доводить майже до конечности, що цей сойм вже не матиме свого права голосу"; ну, це ще побачимо. Сойм звернеться без сумніву, згідно з конституцією — до президента Річипосполитої з домаганням скликати надзвичайну сесію — бо не припускаємо ні на хвилю, щоби президент бажав повернути до дуже... сумнівних „обичаїв" з 1927 р., коли то надзвичайну сесію замикано в дні її отворення. Тепер такі посунення не пройшлиб так як тоді, без відгомону...

„Санаційні публіцисти і політики надробляють „тупетом". Намагаються вмовити в інших, бажають повірити самі в те, що червень і липень 1926 р. ще тривають, що скарби довіря, накопичені попередньо біля прізвища марш. Пілсудського — не вичерпані ще до дна. „А всеж вони вичерпані... Система „санації" кидає на стіл останні карти: спротив і гнів краю ростуть з кожним днем; кабінет п. Славека не є ніяким „пострахом" для нікого; кабінет п. Славека є скріпленням усіх джерел протесту й обурення".

Ось які міркування соціялістичного „Роботніка" на маргінесі програмової енунціяції нового польського премієра.

Буде війна, чи не буде?

На це, без сумніву складне, але популярне нині декуди питання старається дати відповідь краківський, консервативно-бебістичний „Час" з 6. квітня ц. р. у передовій статті п. н. „Небезпечні поголоски".

Орган краківських консерватистів-бебістів твердить, що останніми часами ширяться навіть у польській опозиційній пресі вістки про те, немовто на весну ц. р. можлива війна між Польщею і СРСР. Кольпортуючи такі неправдиві вісти опозиційна преса робить, на думку „Часу", медвежу прислугу Польщі та її господарству, бо підриває до неї довіря за кордонами. Ніхтож — мовляв — не буде нічого в Польщі інвестувати, коли вона збирається воювати. А крім цього такі вісти тривожать і польських громадян та ломлять таким чином усяку їх творчу ініціятиву на господарському полі.

Про безосновність усяких воєнних алярмів пише „Час" дослівно ось що: „Безпідставність цих вісток вдаряє в очі кожного — з винятком тих, що поширюють у нас такі сплетні як одну з форм підкопування уряду. Польща не має і не може мати ніяких аґресивних намірів. На війні зі СРСР не могла би зискати нічого, а моглаб богато втратити, навіть у випадку перемоги. Булаб це безцільна й божевільна імпреза. Для Польщі богато кориснішим є терпеливо чекати аж більшовицька Росія розпадеться сама. Европейська і навіть світова ситуація не сприяє ніякій війні. Англія Мекдональда (а на упадок цього уряду покищо не заноситься) — булаб далеко більше противна війні ніж Анґлія Льойд Джорджа заперед десяти літ. Франція не допомоглаб нам цим разом зовсім. Цілу Ліґу Націй малиб ми проти себе. А німці напалиб на нас зараже ззаду; а й Литва старалась би вбити нам тоді шпильку в плечі, бо більше не потрапить. Нам здається, що це доволі сильні арґументи на те, щоби виказати, що в Польщі про війну ніхто не думає — крім очевидно, орґанів ендеції та хадеції, які вдають з партійних оглядів, що свято вірять у цю більшовицьку сплетню, і ширять її далі на шкоду державі".

„Час" звертає увагу далі на те, що ця алярмуюча сплетня про війну вийшла від більшовиків, а потім перекинулась до Румунії, де її відповідно приняли та „розбудували". Але Польща в неї, а тим більше з її підтримкою, не може і не

зміє мати нічого спільного. Бо всякі военні сплетні, звязані з „войовничістю“ Польщі, „будуть підтинати всі торговельні та промислові кредити для Польщі а також для її продуцентів і купців, представляючи польську державу, як таку, що є напередодні війни. Будуть вас „шкалювати“ і юдити проти вас у Женеві, Льондоні та Парижі. А заслонюватися будуть нашою пресою і нашими заварними“.

Отже, виходить, що війни не буде й не може бути, бо це пошкодилоб Польщі. Польща, каже „Час“, жде аж заваляться більшовики, а тоді прийде до неї „здобич“ сама, без війни.

Містерії зі сойм. виборами в тернопільській окрузі в 1928 році.

(Як Ол. Яворський утратив і відзискав посольський мандат).

Варшава, дня 2. квітня 1930.

I.

Передвчора оголошено вирок Найвищого Суду в справі протестів проти соймових виборів з дня 4. березня 1928 р. в тернопільській окрузі ч. 54. Льокальних виборчих протестів від УНДО (листа ч. 18) було кілька й один протест Хлопського Сторонництва (листа ч. 10). Найвищий Суд їх всіх відкинув, як неузасаднені, узглядиюючи тільки протест, який внесли адвокат д-р Іван Якимчук і кандидат адвокатури Василь Бачинський з Тернополя. Перший з них був повновласником, другий заступником повновласника соймової виборчої листи ч. 18 (бльоку національних меншин) на тернопільську соймову виборчу округу ч. 54 при тамошній окружній виборчій комісії в 1928 р.

В окружній виборчій комісії ч. 54 в Тернополі не було тоді нікого з українців — як майже всюди в Галичині за винятком окружної виборчої комісії ч. 55 у Золочеві, де одиноким українським членом з вибору місцевої громадської ради був д-р Осип Білинський, що і підписав (це також унікат) посольські вірительні листи в українській мові. Предсідником тернопільської окружної комісії був заступник предсідника окружного суду в Тернополі Адам Чарнецький (нині емерит), а членами були поляки: емеритований віцевоєвода і тодішній комісар міста Тернополя Казімеж Яворчинський, начальник скарбового уряду податків і оплат скарбових Тадеуш Слівінський (нині теж емерит) і дідич з Байковець, пов. Тернопіль, Юліюш Фрілберг та два місцеві жидівські адвокати магістратського покрою д-р Ісвак Вайсніхт і д-р Давид Ляндес. Делегатом воєвідського уряду був тернопільський староста Томаш Маліцький.

Окружна виборча комісія — як це зазначено в її протоколах — почала своє урядування для обчислення голосів і устаткування висліду виборів та розподілу посольських мандатів в окрузі ч. 54 в понеділок 5. березня 1928 р. в год. 7. рано в салі розправ окружного суду в Тернополі ч. 8. і скінчила свою працю в середу 7. березня 1928 р. в год. 7. рано остаточним устаткуванням висліду виборів.

Весь повищий час комісія урядувала сама в неприсутности повновласників лист, котрих предсідник комісії Чарнецький запросив письменно коротко перед тим доперва на год. 10. рано 7. березня 1928 р. — отже вже по скінченні властивої скрутинії — тільки в тій ціли, щоби їм відчитати усталений окружною виборчою комісією цифровий вислід голосів і подати до їх відома імена вибраних послів.

В означеній годині явився між іншими і повновласник листи ч. 18 д-р Якимчук в моїм товаристві і предсідник комісії подав нам до відома тільки цифрове зіставлення голосів в цілій соймовій виборчій окрузі ч. 54 та імена вибраних послів. Ми з місця застереглися проти такого його поступування як суперечного з постановами соймової виборчої ординації відносно управнень повновласників лист, на що одержали від нього відповідь, що так само поступить і при сенатських виборах. Так фактично і було і мимо нашого домагання предсідник комісії Чарнецький і до скрутинії при сенатських виборах не запросив повновласників лист, хоч цього — як сказано — вимагає виразно виборчий закон.

При проголошуванні висліду соймових виборів 7. березня 1928 р. повновласникам лист, протоколу не списувано ніякого і ніхто з повновласників лист його не підписав, бо нікому з них навіть не давано його до підпису. Протокол має дату 7. березня 1928 р.; ані нема там поданої години початку засідання виборчої комісії, ані години його закінчення і має підписи тільки всіх вичислених вище членів окружної виборчої комісії та виборчого комісара. Тоді комісія усталила, що на листу ч. 18 упало важних голосів 133.910 і вона одержала 4 мандати (о. Куницький, д-р Баран, Заваликут і Кунько), листа ч. 1 одержала 108.579 важних голосів і також 4 мандати (Бойко, Санойца, Ярузельський і Косидарський — опісля на місце Бойка, що приняв мандат з іншої округи, увійшов Воєвода), листа ч. 22 один мандат (д-р Ладика) і листа ч. 17 також один мандат (Геллер).

Такий вислід проголосила урядово окружна виборча комісія ч. 54. Маючи дані з місць з вислідів голосування в обводових комісіях, мали ми повне право сумніватися у правдивість урядового зіставлення, тим більше, що ще перед тим Польська Агенція Телеграф. (ПАТ) подала до загального відома інакший вислід і що сам виборчий комісар староста Маліцький заявив мені, що УНДО одержало пять мандатів і що послом вибраний також наш кандидат на пятому місці Олекса Яворський. Не без певного значіння була врешті і ця обставина, що актів обводових комісій не висилано безпосередньо до окружної комісії в Тернополі згідно з постановами виборчої соймової ординації, лише постерункові відвозили їх до дотичного староства, а звідси доперва до окружної виборчої комісії.

Признання четвертого соймового мандату одиниці було отже для нас всіх великою несподіванкою. Ми рішили внести виборчий протест по думці статей 90, 92 і 102 виборчої соймової ординації, який підписали д-р Іван Якимчук і Василь Бачинський. В протесті піднесено неправильности в устаткуванні вислідів голосування в обводових комісіях і в окружній комісії (це було в наслідок якоїсь інтуїції, бо виборчих актів ми, очевидно, тоді не мали під рукою), які дали незгідний з дійсністю остаточний вислід

Знов поголоска про замах на Сталіна.

Французька преса повідомляє з Москви, що червоноармієць, який стояв на стійці біля помешкання диктатора СРСР виконав на Сталіна замах, але стрілив зле і тільки поранив його, після чого сам застрілився.

Село і серце одпочине.

„Комуніст“ подає, що в селі Омбиші, ніжинського повіту на Україні комуністи позбавили „кулака“ Комарка усіх політичних прав і почали проти нього нагінку за контрреволюційність. Три сини Комарка були комуністами і виреклися свого батька як контрреволюціонера та оголосили це в пресі. Огірчений селянин в ночі зарубав сокирою всіх синів і заявив, що вбив їх за те, що пішли на службу до антихриста.

Зїзд комітетів бідноти у Харкові.

Дня 4. IV. у Харкові розпочався зїзд комітетів бідноти, на якому виступали і представники „Комуністичної Партії Західної України“ Адамовський, Вишинський та Атлас. Всі три вони промовляли проти Польщі і переконували учасників зїзду, що в недалекому часі здійсняться надії КПЗУ.

ВАСИЛЬ БАРВІНСЬКИЙ.

Прага та її музичне життя.

(Продовження.)

Камерні концерти.

Симфонічна рапсодія Яначка „Тарас Бульба“ це епічна поема, в якій дав він радше вираз своїй любови до російського народу та його культури. Не виявив він тої рішучої тенденції відтворити історичну постать українського героя. Потверджує це і коментар композитора до твору: „Не тому, що Тарас Б. убив власного сина за зраду народу, (І. частина твору) не задля мученицької смерти другого сина, (II. частина) але тому, „що не найдуться на світі такі вогні, муки, які знищилиб силу руського (розумій російського) люду“, задля тих слів Гоголя, що падуть до жаріючих іскор і полумені, в якім згинув славний козацький гетьман Тарас Бульба (III. ч. і закінчення) написав я в 1915—16 ту рапсодію на основі переказу, списаного М. Гоголем“.

Що Яначек — і багато чехів ще нині — не здавав собі справи з ріжниці слова „український“ чи „російський“, які в їх понятті є синонімом, про це свідчить і пояснення в програмці, де пишеться напр., що „Тарас Бульба“ є, що правда, історичною постатю, але його доля оповита низкою леґенд в устах українського народу. Був він вождом запорожських козаків, що зробили повстання в 1628 р. проти зненавидженої польської влади, яка не шанувала *російської* віри і народніх звичаїв, то-що.

З музичного боку, твір цей має усі прикмети Яначкової індивідуальности. Його своєрідна музична мова держиться здалека від впливів західньої европейської музичної культури, вона має в собі щось свіжого, первісного та проте терпкого, нераз аж надто, так, що після незвичайного напруження та зацікавлення огортає слухача часом і деяка незазначена відраза. Загально твір цей залишив у мені роздвоєне враження. Причина, за мою думку в тому, що композитор помішав тут програмові засоби інструментовки із чисто вишніми ефектами. Бож коли у першій частині (Різня під Дубном) уведені дзвони з одного — та орґани з другого боку, як два контрастові чинники, що характеризують хіба конфлікти між православними козаками та католицьким польським військом, то введення орґанів при закінченні твору (де саме композитор хоче осягнути кульмінаційну точку: „що нема на світі огню, муки, якіб зломили силу руського люду!“), викликує чисто зовнішню ґрадацію; вона, що правда, величезна, а проте ослаблює, коли не заломлює програмове враження, бо могучі тріюмфальні звуки орґанів, що перемагають своєю силою решту оркестри, роблять на мені зовсім протилежне враження до інтенцій автора: перемоги католицького табору над православним.

Із твору Мандіча — семичастинної симфонічної поеми виконав незрівняний диригент Буш три частини: другу: „Наздогін хмарам“, якусь то несамовиту фуґу, яка зображує героя, що в сні здоганяє хмари, щоби дістатися до „Світла“, третю: „У царниці світла“, оперту на елементах народньої мельодики та гармоніки, і пяту: „Упадок“ (присвячена памяті Анни Кареніни), де герой під впливом Мефіста паде жертвою пристрасти, яка нищить його ідеальну любов. Твір Мандіча носить познаки безперечно сильного таланту, одначе виказує у способі висловлювання і уживанні технічних засобів деяку недостачу економії. Мушу згадати, що програмки до симфонічних концертів видає чеська Фільгармонія у виді гарних книжочок з портретами чи то диригентів чи виступаючих солістів, з загальним розбором даних творів та коротенькими біоґрафіями композиторів. Цей практичний звичай переймають і інші концертові аґенції. Текст тих програмок зладжує відомий музика проф. Ріхард Веселі.

Друга головна ґалузь музичного життя припадає діяльности „Товариства для камерної музики у Празі“. Концерти ті знабоновані, так, що їх навіть не оголошують в часописах та не продають ніяких білетів перед концертами. Відбуваються вони у двох серіях, майже кожного понеділка. Виконавцями є відомі і серед нашої суспільности славні: „Чеський Квартет“ та „Квартет Шевчіка“ та два молоді ансамблі „Квартет Онджічка“ та „Чесько-словянський Квартет“, які не тільки у Чехії, але і на чужині здобули собі вже марку першорядних ансамблів.

Крім цього виступають тут час від часу і знамениті піяністичні сили як Ільона Курц, Штепанова, Іван Гежман, Роман Веселі і ін. З новіших творів виконано квартети Гітля, Крейчі, Аксмана та Кустерера (німця). Зрештою виконують давніші твори своїх та відомих европейських мистців. Зате в концертах „Т-ва для модерної музики“, які відбуваються менше-більше раз у місяці в маленькій салі „Моцартеум“, виконують тільки модерні камерні твори останніх років, здебільша празьких авторів як А. Габа, К. Габа, Понц, Петржелька, Їрак, Шін, Аксман, Піха, Мілошевич, Фінке — поруч таких чужих як Берґ, Піск, Гоннеґер, Гіндеміт і ін.

Треба ще зазначити, що при цьому т-ві працюють спільно також німці. У тих концертах беруть участь переважно „Квартети Онджічка“ та „Чесько-словенський“ часто у порозумінні із „Празьким духовним квінтетом“ (флет, обойка, клярнет, фаґот, лісний ріжок), який виступає і з самостійними концертами. Дальше згадати мушу про „Т-во для плекання пісні“, яке уладжує рівнож у „Моцартеум“ ансамблеві і сольові вечорі. У листопаді виконав там „Празький співацький камерний союз“ (з 9 членів) під дириґентом Шпіндрою: „Чотироспіви“ Гайдна, „Еспанські пісні“ Шумана та „Нові пісні любови“ Брамса“.

Зовсім окремою цілістю для себе були концерти з нагоди 70-ліття чеського композитора Й. Б. Ферстера у тому році ректора чеської муз. академії. З того приводу відбулося поверх двацять орхестральних, камеральних та вокальних концертів, присвячених творчости ювилята; виконано також усі його опери в „Нар. Театрі“ та влаштовано сім відчитів.

(Продовження буде.)

відносно важних голосів — зокрема на одинку і на вісімнацятку. В мерітум протесту зажали протестуючі д-р Якимчук і В. Бачинський справлення через Найвищий Суд цифрового висліду голосів, принятого окружною виборчою комісією після актів і обчислень обводових виборчих комісій і після переведення цієї коректури уневажнення четвертого мандату одинки, а признання натомість пятого мандату вісімнацятці.

В протесті піднесено також формальний закид знехтування постанов статті 87 і статті 93. уступ 1 виборчої соймової ординації через те, що не запрошено до обчислення голосів при окружній виборчій комісії повновласників лист (ст. 87) і не дано їм навіть можности підписати протокол окружної виборчої комісії (ст. 93. уст. 1).

Пос. д-р Ст. Баран.

Де краще ульокувати гроші?

Замісць на алькоголь — гроші на „Рідну Школу“!

Загально говориться, що Свято Воскресення Христового є символом відродження і воскресення Нації. І, замісць обходити це Свято Воскресення піднесеним духом, не рідко — на жаль — опоганюємо його й обезцінюємо алькоголем, який своїм шкідливим діланням затемнює розум, відбирає волю, наносить величезні моральні й матеріяльні шкоди та взагалі є запереченням кращого життя й поступу.

Особливо у нас вкорінився звичай, що в часі свят „не випадає“ не випити чи не погостити когось алькоголем. Цьому поганому звичаєві мусимо протиділати.

В тій цїли „Рідна Школа“ видала артистичні карти, що звільняють від алькогольних напитків. Як хто набуде таку карту, то не має обовязку гостити алькоголем нікого. Таким чином заощаджується багато здоровля і гроша, ріжних неприємностей, а часом навіть нещасть і злочинів. А найважніше, що заощаджений на алькоголю гріш піде на „Рідну Школу“, отже на далеко кращу справу, ніж найкраще вино.

На противалькогольну карту „Рідної Школи“ дається добровільний даток довільної висоти, одначе не менший як 2 зол. На всякий випадок — він повинен би відповідати сумі, яку було призначено на закупно алькоголю. Карти можна набути в Кружках і в Головній Управі „Рідної Школи“ у Львові, Ринок ч. 10.

Такі противалькогольні карти „Рідної Школи“, що звільняють від алькогольних напитків, повинні заздалегідь перед святами постарати собі громадяни, громадянки, касинові й інші товариства, забавові гурти, ріжнього роду комітети і братства при нагоді устроювання спільного „свяченого“ і т. п. Така карта повинна прикрашувати святочний стіл кожного українського дому. Імена жертводавців і їхні датки будуть оголошені у пресі.

ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ“:
Ілля Кокорудз в. р., голова. *д-р Мирон Коновалець в. р.*, секретар.

Зміни в румунськім уряді.

Румунський уряд невдоволений із положення в Бесарабії та обвинувачує міністра війни, ґенерала Чіховського, що він за мало енергічно веде пацифікацію краю. Міністр війни примушений податись до димісії, а його функції перейме хвилево премієр Маню.

Окрім димісії міністра Чіховського, подасться до димісії і обласний директор Бесарабії Молдован, а на його місце буде іменований Камарасеску. В румунськім уряді тепер іде дискусія в справі нових військових законів і реорґанізації армії.

Анґлія збереже мандат над Палестиною.

Дня 3. IV. Мекдональд виголосив у палаті послів промову, у якій заявив, що Анґлія мусить зберегти мандат над Палестиною до того часу, доки Палестина не перетвориться в жидівську національну державу, як це було постановлено у хвилі передання Анґлії цього мандату. Але рівночасно Анґлія кермуватисьме декларацією Бальфура, яка забезпечує рівноправність усім народам Палестини. Анґлійський уряд орґанізує окрему палестинську комісію для розслїду відносин у Палестині і замирення цього краю.

Ще в справі харківського процесу.

(Лист до редакції.)

Шановний Пане Редакторе!

У звязку з нашою заявою, вміщеною в „Ділі“ з 25. березня з приводу судового процесу в Харкові, просимо Вас умістити ще таку нашу заяву у Вашому поважаному часописі:

Дня 30 березня, підчас допиту Старицької-Черняхівської так званий „громадський обвинувач“ комуніст *Любченко* запитав академіка Єфремова, хто був у закордоннім „СВУ“. *Єфремов* відповів: Лотоцький, Лівицький, Феденко, Мазепа, Дорошенко, Шульгин, Чикаленко, Прокопович.

На це Любченко сказав: А ось в „Ділі“ з 25. березня вміщено за підписами Мазепи і Феденка (цитує уступ лише такий): „ніколи українська соціял-демократія, ні ми персонально ніякої участи не брали...“ Отже пишуть неправду? *Єфремов:* „Пишуть неправду“.

Після нашої першої заяви можна булоб не робити ніякого дальшого спростування, колиб теперішній, так зв. суд у Харкові був дійсно судом та старався встановити правдиві факти. В дійсности цей суд ховає правду від суспільства і накидає своїм тероризованим жертвам свої вигадані, фантастичні, фальшиві „факти“, щоби деорієнтувати українські маси і таким чином продовжити своє панування на Україні. Завдання більшовицької влади у цім процесі полягає в тім, щоби за всяку ціну морально й політично знищити не тільки тих, що сьогодні сидять на лаві обвинувачених, але й усіх інших українських громадських діячів, яких ця влада вважає за своїх небезпечних противників.

З цих лише мотивів в імени Центр. Комітету Укр. Соц.-Демокр. Роб. Партії мусимо реаґувати на нові напади більшовиків.

1) Констатуємо насамперед, що більшовицький суд, як ми в своїй заяві до „Діла“ з 25 березня передбачали, затаїв зміст нашого листа від обвинувачених та не подав нашого протесту до відома українських робітників та селян.

Цим фактом затаєння правди від ширшого українського громадянства російська окупаційна влада, що працює азіятськими методами обману і підступу, ще раз показала своє каїнове обличча перед українськими працюючими масами. Всі ці заяви, всяких „самоотверженних малоросів“ — Любченків, Затонських, Чубарів і інших, що стають у позу „оборонців України“ від чужоземного поневолення й інтервенції є лише наслідуванням московських метод політичної боротьби. Бо цеж вони самі власне привели на Україну найжорстокішу й найтяжчу інтервенцію російської більшовицької влади, яка ось уже 10 років безупинно заливає Україну кровю, руйнує українське господарство й нищить свобідний розвиток українського народу.

2) Ще раз *категорично підтверджуємо абсолютну правдивість всіх наших заяв*, висловлених у згаданому нашому першому листі до редакції „Діла“.

Лище безконтрольний, свавільний суд аґентів- провокаторів над своїми жертвами може чинити розправу так, як це роблять харківські „диктатори над пролетаріятом“. Вистарчить, коли ми вкажемо хочби на вигадану нараду в Празі, що нїби відбулася з участю: Петлюри, Лівицького, Лотоцького, Мазепи, Прокоповича і інш. Поминаючи те, що це твердження вигадане в самій своїй основі, слід до його характеристики додати, що пок. С. Петлюра, як відомо, *взагалі ніколи в Празі не був*.

Таку-ж саму ціну мають поширені на суді „інформації“ про політичний союз таких уґрупувань, як соціял-демократи, радикальні демократи та монархісти-гетьманці. Кожному, хто хоч трохи знає про дійсні відносини названих політичних уґрупувань, ясно, що вся ця інформація про участь української соц.-демократії в нелеґальній орґанізації разом з монархістами та з рад. демократами вигадана самими більшовицькими аґентами, що самі брали участь у творенні „СВУ“ й очевидно таким чином інформували акад. Єфремова та інших обжалованих.

3) Пан Любченко оголосив на суді лише одно речення з першого уступу нашої заяви (де говорилося про непричасність української соц. демократії і нас персонально до тих орґанізацій, які фіґурують на суді) і зовсім не оголосив другого уступу, де зазначено, що протягом усього перебування за кордоном ми ніколи ні посередньо, ні безпосередньо не мали ніяких звязків з обвинуваченими на суді.

Чому пан Любченко вважав невигідним для більшовицького суду оголосити другий уступ нашої заяви? Для кожного ясно: тому лише, що аґенти ДПУ, хоч і добре попрацювали над фабрикацією матеріялу для суду над акад. Єфремовим і тов., але тому, що навіть більшовицькі провокаційні методи мають свої межі, не спромоглися вигадати „документів“ та „доказів“, при помочі яких можна булоб устами *самих обвинувачених* заперечити також зміст другого уступу нашої заяви.

Розуміється, ми добре знаємо дійсну суть більшовицького „правосуддя“ і тому не сумніваємося, що цей так званий суд буде й надалі кермуватися лише своїми „судовими“ методами і вкладати в уста Любченків свої „арґументи“. Та ясно для всіх, що ніяка нова неправда, обман та фальсифікація з боку більшовицьких „суддів“ не зменшить, а тільки збільшить в очах українського народу і всього культурного світу оту ганебність засобів, за допомогою яких окупаційна більшовицька влада весь час систематично старається нищити свідомі українські сили для улекшення свого панування на Україні.

Прага, 2. квітня 1930 р.

ЗА ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТ. РОБІТНИЧОЇ ПАРТІЇ:
І Мазепа. *П. Феденко*

З теки освітника.

Освітнє життя у Львові й на периферіях.

Неділя, 30 III. год. 4. попол. — Загальні Збори чит. „Просвіти“ в Сигнївці. Я відпоручником філії.

В год. пів четвертої переходжу біля церковці і читальні у Богданівці. Від дороги видніє широко розложена підмурівка „Народнього Дому“ ім. Б. Хмельницького. Це перед кількома роками зважилося українське богданівське громадянство на велику будівлю, яка у майбутньому відограла би важливу ролю фортеці українського життя в цьому нашому — гарно положеному — передмісті, а може й згодом і в самому Львові. Розпочато будівлю, надіючись у самому почині на допомогу від усього українського громадянства. На скору руку зібраними датками підведено мури вже пару метрів, а далі — забракло гроша і з цеї причини будову припинено. Непокриті мури загнивають... Нівечиться вклад громадянської жертвенности... Приходить на думку: Невже це справа виключно богдановецького громадянства, яке мимо своїх шляхотних зусиль не може з цього непосильного завдання вивязатися як слід? Чиж не повинен справою цієї будови заінтересуватися наш загал, а в першу чергу всі українські товариства, інституції і ціле наше громадянство Львова? Цеж невідклична вимога нашої національної амбіції й чести!

За контурами нової будівлі скрився невеличкий дімок „Просвіти“, в якому тиснеться ціле українське життя Богданівки: читальня зі своїми гуртками, Пласт, Кружок „Рідної Школи“ й ін.

Вступаю. Домівка прикрашена цвітами й вишиваними рушниками. На сцені голова читальні з одним членом прибирають портрет Й. Е. Митрополита А. Шептицького. Читальня святкує його ювилей. Участь у ювилею заповіли Пресв. Будка і Бучко. Доповідь виголосить місцевий парох о. Гаврилюк. Надходить молодь левандівської читальні, що збогатить свято своїми хоровими продукціями під проводом дир. Манька. А на салі кінчає свої сходини місцевий Пласт. Курінь.

Бажалось би тут затриматись, але моїм обовязком бути теж на Сигнївці. Год. 4. — і я на місці. Будинок читальні новий, недавно викінчений. Світлиця розкішно розмальована, на стінах великі олійні образи, портрети Шевченка і Франка, вигідна сцена з гарними декораціями, дбайлива обстановка, всюди взірцевий порядок. Велика в цьому заслуга голови чи-

тальні, тамошнього громадянина М. Юрійчука. На будівлі тяжить ще вправді около 14 тисяч золотих довгу та дякуючи вище згаданому добродієві довг цей безвідсотковий і при добрій волі місцевого громадянства сплатиться його без надмірних труднощів.

Загальні Збори відбулися при участи пів сотні членів і двох відпоручників філії. За семимісячний час діяльности уступаючого виділу поставлено прибудівку дому, розмальовано світлицю в нутрі, справлено потрібну обстанову, відбуто 11 засідань виділу, влаштовано 10 власних аматор. вистав (надто 6 вистав відіграли гуртки сусідніх читалень), 3 концерти, 4 святочні обходи, 5 освітніх викладів, 2 вечерниць; перед роком закуплена невеличка бібліотека виказує всього 217 томів; 20 читачів прочитало 112 книжок.

Збори мали діловий характер; дарма, що двох осібняків, задурманених сельробівськими кличами, кілька разів намагалося посіяти незгоду між присутніми. Та своїми „виступами" самі себе тільки осмішили. Громадянство висказало свій гострий протест з приводу переслідувань усіх проявів українського національного життя на Вел. Україні, а жертвам насилля червоної Москви висловило своє співчуття, пошану й солідарність повстанцям з місць. Висказали теж присутні свою погорду білому москвофільству в Галичині, а на знак живого протесту з приводу виповідження домівки українському Пластові в Ставропігійському будинкові, зложили на руки студ. Т. Посипанка жертви на будову власного пластового дому у Львові.

Вибраний виділ з п. М. Юрійчуком на чолі дає запоруку, що праця в тій частині нашого відгороддя піде ще живіше, а все громадянство Сигнівки (є там біля 150 українських родин) піддержить її на кожному кроці й іскру своєї „Просвіти" роздмухуватиме щораз більше й сильніше.

Відспіванням національного гимну Збори закінчились. Вже восьма доходить. Пригадалось, що в Клепарові має відбутися Шевченківський концерт, приготований передовсім старанням Гуртка Молоді при тамошній читальні. Хочеться і там заглянути... Автобусом, трамваєм, а далі пішки спішу на Клепарів. І знов: світлиця прибрана образами, рушниками і зеленню. Громадянство дописало.

Я трошки спізнився... йшла вже четверта точка... На програму свята зложилося кілька пісень („Ой три шляхи", „Ой піду", „Ченчик", „Стелися барвінку") у цілком вдоволяючому виконанні місцевого міш. хору під проводом п. Борівського, його ж скрипкове сольо з фортепяновим акомпаніяментом („Каліф з Багдаду"), нагороджене оплесками, один дует („Помарніли квіти всі"), кілька деклямацій та інсценізація уривку з „Гайдамаків" (Чигирин) у старанній підготові п. Т. Воробця. Все те робило направду дуже миле враження. Свято закінчилося відспіванням національного гимну. Нехай цих кілька слів щирого признання додасть сили й заохоти до дальшої успішної праці тамошнього молоденького і старшого громадянства.

Вертав я пізно — змучений — але якось радісно було на душі, бо всюди — де був цього дня — бачив, що люди не дрімають, що за щось змагаються і що своїм змаганням дають такий гарний вияв. **М. Д.**

Процес „Спілки Визволення України".

В пятницю і суботу зізнавав далі обвинувачений Холодний, але його зізнань не вдалось почути в цілости. З цього, що можна було почути, виявляється, що Холодний це один із головних обвинувачених: Він був головою організації, яка називалась так, як одна підпольна організація у „Соняшній Машині" Винниченка, себто „Інарак". Холодний був також чільним членом „СВУ", яка давала „Інаракові" директиви. Холодний був одним з тих, що підчинили „Інститут Наукової Мови" впливам „СВУ". Холодний заперечує начебто „Інарак" виконував директиви „СВУ", а твердить, що тільки лінії цих двох організацій сходились випадково. „Інарак" намагався пустити коріння якнайглибше в народні маси, але на це не стало часу.

На запит голови суду, чи „Інарак" бажав повалити радянську владу, Холодний відповів: „Я боявся би так устилізованого твердження, бо ми бажали заміни державного ладу."

Далі Холодний заперечує начеб „СВУ" підготовляла повстання у звязку із закордоном, а твердить, що „СВУ" вірила в те, що повстання вибухне само. „СВУ" мала на меті підготовити ґрунт для повстання.

Холодний був керовником „Інституту Наукової Мови", а головою був академік Кримський.

Анґлійський посол Мальон у Львові.

Перед кількома днями опублікували ми на сторінках „Діла" інтерпеляцію посла Мальона, члена лейбур партії, яку він поставив у анґлійському парляменті до міністра закордонних справ дня 20. березня ц. р. у справі положення українського населення під Польщею. А в пятницю, дня 4. квітня вечором, завитав полковник і посол Мальон до Львова, щоби тут увійти в контакт з українськими діячами та зібрати на місці деякі інформації. Пос. Мальон приїхав у товаристві п. Берґа, свого приятеля. В суботу оглянули вони українські культурні й наукові установи, а також три школи: ґімназію СС. Василіянок, школу „Рідної Школи" при вул. Мохнацького і державну українську школу ім. Марк. Шашкевича. Пополудні відвідали Впр. о. митрополита Андрея. Вечером приймав гостей у себе голова Українського Нац. Дем. Обєднання д-р Дм. Левицький. В суботу оглянули вони українські кооперативні установи та зібрали інформації про наше господарське положення. Пополудні відбули інформаційну конференцію з представниками української преси. Звіт з пресової конференції подамо завтра.

В суботу вечором пос. Мальон і п. Берґ виїхали зі Львова до Анґлії.

Радник большовицького посольства зриває із СРСР.

Радник большовицького посольства в Стокгольмі Димитрієвський заявив, що про відкликання його большовицьким урядом зі становища довідався щойно з газет. Причиною є те, що він сказав приватно, що хоче присвятитися наук. праці за кордоном і покинути службу. Є й інші причини: Димитрієвський перейшов до комуністів від есерів. У своїй діяльности ставив найвище добро рос. інтеліґенції, ніколи не кермувався інтересами комінтерну лише добром народу. Може бути вдячний провокаторам, що влекшили йому зірвати взаємини з большовицьким урядом. Служив усе вірно СРСР., тому не оголошує ревеляцій.

Вже визначують наслідника Сталіна?

Кореспондент „Н. Фр. Пр." повідомляє, що становище Сталіна ще ніколи не було таке критичне, як тепер. Давні його приятелі кажуть, що не треба було приводити до бурі, а тепер завертати. Вже й називають наслідника Сталіна: Пятакова, бувш. провідника українських большовиків і керовника профсоюзів Томського.

Користати з часопису, а за нього не платити, не є ознакою культурної людини.

Боротьба проти хорватів у Югославії.

Дня 24. квітня в Білгороді почнеться великий процес проти 22 хорватських терористів, які виконали кілька замахів. Між обвинуваченими є також провідник селянської партії Міласич і д-р Мачек та полковник Бачич.

В Еспанії спокійно.

Король Альфонс виїхав до Сан-Себастіяну, де відвідав замок, у якому жила його покійна мати. Ця подорож мала відбутися давніше, але через напружені відносини в краю король мусів лишитися в Мадриді. Виїзд короля пояснюється як доказ, що в Еспанії запанували нормальні відносини і спокій. У Сан-Себастіяні еспанський король стрінеться із б. міністром в уряді Прімо де Рівери Сантіяґо-Альбаю, щоби переговорювати з ним у справі порозуміння з опозиційними елементами. Ці переговори мають довести до остаточного замирення в Еспанії.

Напад на почтовий уряд.

Забрали 63 тис. золотих.

Пат повідомляє з Торуня: Дня 7. квітня в год. 3. над раном напало 3 замаскованих і озброєних людей на почтовий уряд в Іноврацлаві. Звязали двох почтовців, заткали уста, розпороли касу та забрали з неї 63 тис. зол. Злодії втекли. Поліція шукає злодіїв.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Олена з Заячківських Сітницька, жінка ґімн. проф., померла дня 6. квітня ц. р. Похорон відбудеться у вівторок 8. квітня в год. 3. попол. з дому жалоби при вул. Пелчинській 10. до родинного гробівця на Личаківському кладовищі. В. І. П.

Надзвичайна сесія сойму.

Шість партій Центролівy видали відозву до народу в справі скликання надзвичайної сесії сойму. В парл. колах сподіваються, що щойно після свят політичний сезон оживиться в звязи з надзв. сесією. Сподіються, що сесія з посольської ініціятиви буде скликана та що в інтересі уряду буде, щоби вона відбулася, бо урядові залежить на полагоді кількох важних справ.

Останніми днями відбулося кілька інформаційних конференцій, з яких виходить, що уряд прем. Славека волів би вибори до сойму відложити ще на один рік. Так треба би сподіватися, що наради сойму відбуватимуться після час надзвичайної і бюджетової сесії.

Арештували Ґандієвого сина.

Телеграми з Рам повідомляють, що анґл. поліція арештувала в селі Бімраді Ґандієвого сина і кількох інших добровольців.

Задушив жінку.

В селі Касперівцях, повіт Заліщики, у Сереті виловили тіло Магди Ковальчук. Слідство виказало, що її чоловік Петро Ковальчук вдушив її підчас сну, трупа вложив у мішок і вночі вкинув у Серет. Вбийника арештували. Арештували теж Михайла Бучковського із Дунинова (Заліщики) за намагане вбивство жінки. В нього забрали врізаний кріс із набоями.

З судової салі.

Рильський засуджений на 15 літ тюрми.

У понеділок промовляв іще заступник пошкодованої сторони д-р Пайпер, опісля удруге говорив д-р Фрім, що відповідав на промову д-ра Ляндава. Д-р Ляндав — говорив д-р Фрім — старався доказати, що Рильський не був захланний, тимчасом розправа виказала, що **Рильський вернув із фронту не лише з ранами, але й з 10 возами воєнної добичі.** Вкінці д-р Фрім звернув увагу присяглим, що можуть жадати додаткового питання в напрямі вбивства та що коли присяглі хочуть, щоби виновник відповідав за свою провину, мусять потвердити питання про душегубство або бодай вбивство. Пополудні втретє промовляв. д-р Ляндав. Після промови д-ра Ляндава в год. 7. веч. присяглі судді пішли на нараду. Після півгод. наради провідник лави присяглих просив трибунал допустити друге додаткове питання про вбивство. Прокуратор не спротивився та просив допустити це питання, основуючи на факт. стані суд. розправи. Обор. д-р Ляндав домагався, щоби поставити дод. питання про мимовільне вбивство. Прокуратор спротивився внесенню д-ра Ляндава. **Трибунал після 1 год. наради не допустив поставити дод. питання в напрямі вбивства.**

ПРИСУД.

Присяглі судді пішли знову на нараду, що тревала 1½ год. Опісля **провідник лави присяглих оголосив вердикт: Присяглі судді 8 голосами проти 4 признали, що обвинувачений є виновником злочину душегубства.** Після оголошення вердикту присяглих суддів прокуратор вніс визначити кару з §§ 134, 135 і 136 к. з. Обор. д-р Ляндав заявив, що присуд несправедливий, бо засуджує невинну людину. Оборонець зголошує касацію та боротиметься поки не побідить справедливість.

Трибунал пішов на нараду, після якої оголосив присуд, що засуджує Тад. Рильського на кару смерти (шибеницею). Цю кару на основі амнестії заміняється на 15 літ тюрми, далі на втрату степени майора, всіх відзнак і заплату 600 зол. Сателевій, а двом заступникам цив. сторони по 100 зол. за кожний день розправи.

Зі спортового життя.

А-КЛЯСОВІ МИСТЕЦТВА.

Україна—Світезь 6:1 (4:0).

У грі весь час мала значну перевагу Україна, яка могла при більшому щастю осягнути навіть двоцифровий вислід. Голі для України стріляли: Труш 2, Кобзяр 2 і Сич 2. Видців, не зважаючи на дощ і болото, явилося ок. 500. Суддя п. Ґуліч. Ширше про ці змагання завтра.

Львів. Лехія—Погонь ІБ 3:2 (0:2).

Львів. Чорні ІБ—Польонія (Перемишль) 3:0; вальковер.

Ряшів. Гасмонея—Ресовія 3:1 (3:1).

Лігові змагання.

Львів. Погонь—Варшавянка 5:0 (1:0).

Лодзь. ЛТСҐ—ЛКС 1:1 (1:1).

Краків. Краковія—Рух 3:0 (1:0).

Познань. Варта—Польонія 3:1 (3:0).

НОВИНКИ

— **В половині квітня буде відкрита книгарня „Рідної Школи“ у Львові, в камениці „Народньої Гостинниці“ при вул. Сикстуській ч. 20.** зі всякого рода книжками і шкільним приладдям. — Це та сама книгарня, яку москвофільська „Ставропігія“ перед трьома місяцями викинула зі свого льокалю при вул. Руській. Купуючи в цій книгарні докинете цеголку до розбудови „Рідної Школи“. 1696 5-5

— **Чи польська поліція бє чи не бє?** „Дзєнік Людови“ з дня 6. IV. ц. р. пише, що у звязку з крадіжю при вул. Вишневецьких у Львові арештовано функціонара П. А. С. Т. і підчас пересьлухання поліція так його била, що йому тріснула болонка у вусі, а на голові в арештованого лишилось кілька синяків. Арештований, хорий від побоїв, не мав сили вернути до дому, хоч слідство вже виявило його невинність у справі крадіжи. Дирекція ПАСТ заціkавилась тією справою і робить з неї відповідний вжиток. Може з цього вийде така історія, як із побиттям югославянського студента в Кракові.

— **Безпідставні напади „Веку Нового“ на українців зі Знесіння.** При кінці березня „Вєк Нови“ помістив дві статті п. з. „Вїхшеня українске“, статті повні цинізму й ненависти до українців та „УНДА“ зокрема. Не варто булоб займатися черговим нападом шовіністичної польської преси, але ці статті мають виразну мету пошкодити п. Петрові Луневі, будівельному підприємцеві при державній залізниці та відобрати йому, як українцеві, варстат праці, тому статті, як характеристичні, заслуговують на увагу. Анонімним авторам статтей не подобається, що п. Петро Лунів і Агатон Добрянський промовляли на вічу на Знесінню і тому вони цькують владу проти них за те, що промовці начебто будили в учасників віча ненависть до Польщі, погорду до неї і такі інші гріхи, які причіпляється кожному українцеві. Нагінка на п. П. Луня є витвором ненависти за це, що місцеві українці, поляки і жиди відносяться до нього з повною пошаною за його господарчий хист, рішучу активність та безсторонне вирішування справ у характері 2-го заступника начальника громади. На п. Агатона Добрянського нацьковують автори статтей поліцію, прокуратуру і староство за його вплив на цілу раду (20 поляків, 18 жидів, 10 українців), за здобуття повного довіря у всіх громадян Знесіння без ріжниці національности та за взірцеву карність українського клюбу радних. Доказом повного довіря до п. А. Добрянського хай послужить факт, що в так важній справі, як прилучення громади Знесіння до Львова, віддала гром. рада провід (ухв. 43 рад.) не полякові, а йому, висилала п. Добрянського в цій справі як відповідального провідника делегації до Варшави, а вибраний комітет з радних семи підміських громад, зложений в переважній більшости з поляків і жидів, доручив п. Добрянському зготовити протест у справі прилучення, як головному референтові. Дня 27. березня відбулося трете зряду поляками заангажоване віче в салі читальні „Просвіти“ на Знесінню, де кількасот зібраних громадян по вислуханню рефератів п. Лужняка і п. А. Добрянського висловили п. Добрянському подяку за його дотеперішну працю, та доручили присутнім на зібранні асесорам та радним, одноголосно принятою резолюцією, поставити на раді внесок на ухвалення недовіря нач. гром. Якубови Ружицькому, який до праці у громаді не надається, а сидить на кріслі начальства 14-тисячної громади тільки завдяки тому, що він поляк. Відчитані п. Єролімом (поляк) пашквілі „Веку Нового“ вислухали зібрані з обуренням, наложили бойкот на авторів зг. ст.: рад. скарб. пал. Померебаха (спольщений німець), нар. уч. Вуйціцького і нач. гром. Якуба Ружицького. На днях вибирається польська делегація в тій справі на скаргу до скарб. палати, староства і шкільної кураторії у Львові. Ось і ціла суть нападів „Веку Нового“.

— **Під увагу опікунчо-добродійним товариствам.** Тому, що до мене звертаються часто ріжні опікунчо-добродійні товариства з просьбою про пораду, уважаю вказаним звернути управам тих товариств увагу на новий розпорядок міністерства праці і суспільної опіки з дня 25. лютого 1930. ч. 210, оголошений у Дневнику Законів ч. 23 з дня 31. березня 1930. Розпорядок цей вказує, як має бути ведена рахунковість добродійних товариств і як вони мають складати звідомлення. — **Микола Заячківський.**

— **Шпіонажа в польській армії.** Минулого року в Тернополі викрито серед війська шпіонську організацію, на чолі із Самборчуком, якого арештовано. У звязку з тим арештовано також Осипа Цвіклу, плютонового 54. полку піхоти, якого на днях відвезено до Львова.

— **Вже фальшують і однозолотівки.** У Львові в однім банку запримічено фальшиву однозолотівку, яка ріжниться від нефальшиваної тим, що має жовтаву барву. Тепер треба вже бути обережним, приймаючи не тільки 5-золотівки, але й однозолотівку.

— **Владислав Оркан лавреатом Варшави.** Жюрі комітету для літературних нагород признало нагороду м. Варшави відомому письменникові Владиславові Оркунові, якого „Скапаний Світ“ перекладений на українську мову. Владислав Оркан це псевдонім Франціїшка Смречинського, який родився і живе тепер у селі Велика Поруба біля Нового Торгу, куди йому і вислано з Варшави нагороду.

— **Можухін приїзджає до Варшави.** Відомий фільмовий артист Іван Можухін приїзджає до Варшави. Останніми часами він жив у Берліні, де грав у кількох фільмах. Недавно була у Варшаві жінка Можухіна Аніес Петерсен. Можухін буде грати у Варшаві в одній фільмі.

— **Великі сніги в північній Росії.** На залізничих лініях Москва-Курськ-Архангельськ-Казань припинено залізничу комунікацію, тому що ці шляхи засипані снігами. В тих околицях є снігові бурі та великий холод.

— **Томас Манн занедужав.** З Берліна пишуть, що відомий письменник, лавреат Нобля Томас Манн, який тепер є в подорожі по Єгипті та Палестині, занедужав і мусів спинитись у Єрусалимі, де ним заопікувались лікарі.

— **Як берлінську поліцію одурили на „Пріма Апрільс“.** В ранці 1. квітня берлінська поліція побачила під муром ратуша підозрілу скринку, в якій звичайно переховується „пекельна машина“. Настрашені поліціянти повтікали, але коли деякий час не було вибуху, поліцаї порішили дібратись до небезпечної скринки, усунути її зпід муру і недопустити до вибуху. Вони покликали знавців вибухових матеріялів, розігнали з подвіря всіх присутніх і викликали страшну паніку. Знавці вибухових матеріялів з великою обережністю відчинили підозрілу скринку і справді побачили пекельну машину, але замість вибухового матеріялу в цій машині була звичайна глина, якою виповнюється вазонки, а на глині була карточка із написом: „Пріма Апріліс“. Страшна паніка змінилась у загальний сміх.

— **Ріжні вісти.** У Будапешті була велика демонстрація безробітних, які викрикали: „Праці, або хліба“! Підчас сутички з поліцією арештовано кілька осіб. — У Гостінці біля Праги вояк Павло Єлень застрілив вояка Павла Мнуру, який не почув оклику вартового Єленя і підійшов у ночі надто близько до складу муніції, тому вартовий вистрілив, думаючи, що це хтось хоче висадити склад муніції у повітря. — В Англії заноситься на великий страйк робітників бавовняного промислу. У страйку взялоб участь понад півміліона робітників. — В Ельдораді в копальні була пожежа, в якій згоріло 40.000 гектолітрів нафти. — Ґанді прийшов до Сурату, де його привітало 10.000 індійців. — У Калькуті в заворушеннях знов згинуло 7 осіб. — Дня 6. квітня ціла Індія починає акцію „горожанського бойкоту“ англійської влади. — Підчас останнього засідання французького парляменту Тардіе нагло занедужав і його відвезли до дому. — На лінії Бордо-Париж бандити, які повтікали із вязниці, напали в поспішнім поїзді на багату даму, щоби ограбити її, але сполошені поліцією, вискочили з поїзду так нещасливо що покалічені опинились в лічниці.

З концертової салі.

Концерт хорових новинок „Львівського Бояна“.

Треба просто подивляти енергію й запал того невеличкого гурту співаків і співачок з „Львівського Бояна“, що під проводом своїх диригентів д-ра С. Людкевича і п. Ів. Охримовича не зражуються байдужністю львівської української публики, яка, видно, ні не розуміє, ні не доцінює їх праці і, можна сказати, бойкотує наші концерти взагалі, а всякі імпрези „Львівського Бояна“ зокрема. Так було і цим разом, хоч у програмі концерту були виключно хорові новини, і то самі українські. На салі було, на жаль, всього кількадесять наших громадян і не багато більше молоді обох полів.

На програму цього концерту складалися композиції Й. Кишакевича, Б. Кудрика, М. Леонтовича, Н. Ступницького, Я. Яциневича і С. Людкевича. Твори ці мають ріжнородний характер і варто було їх послухати хочби тому, щоби побачити менше чи більше індивідуальні риси в творчости згаданих авторів. Адже такі концерти й влаштовується не для забави публики, а на те, щоб вона могла пізнати новини музичної творчости.

Відспівані на концерті твори Кишакевича „Мімоза“ і „Лебедина пісня“ — обі з циклю „Лірична суіта“, на яку складаються чотири пісні (одну з них, „Сосну“, чули ми вже минулого року). Пісні ці виходять у виконанні якось мляво.

Зате два дрібні твори Кудрика „Гремить“ і „В садочку“ є доволі ефектовні, а виведення їх було живе. „Гремить“ має навіть боєву закраску, біда тільки, що композитор не мав куди розігнатися, бо пісня ця (поезія) дуже коротка.

З відспіваних творів Леонтовича почули ми колядку „Пречиста Діво“ і дві дуже оригінальні композиції: „Моя пісня“ й „Легенда“. (Ці композиції не народні, а досі Леонтович був знаний у нас тільки з гармонізації народних пісень). З них „Легенда“ є радше балядою, якої сюжет знаний всюди в світі. В обох композиціях Леонтовича виступав з теноровим сольом п. Ів. Охримович, співаючи дуже поправно.

З творів Ступницького виконано тільки одну щедрівку „Ой раю, раю“, зате творчість сучасного композитора В. України Яциневича (пісні релігійного змісту, Служба Божа, канти) запродуковано двома кантатами: „Св. Варварі“ і „Св. Юрію“. Оба ці твори наскрізь оригінальні своїм стилем, при чому форма першого має лірницький характер (кант „Св. Юрію“ живіший).

При кінці згадаємо про нові композиції Людкевича, що звернули на себе чи не найбільшу увагу. Специяльно подобалася стара галицька пісня „Бодайся когут знудив“ у новому модерному обробленні, що внесла на салю багато життя. Друга композиція тогож автора — „Баляда про Петруся й вельможну паню“ — це оригінальна пісня з життя двора (того роду творів у нас досі майже не було).

Виконання всіх пісень було бездоганне, а деякі відспівано просто зразково. Диріґували: д-р С. Людкевич (твори Леонтовича і свої) і п. Іван Охримович. Форт. акомпаніямент (тільки до композицій Людкевича) спочивав у досвідних руках проф. Б. Кудрика. **І. Н.**

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 5. квітня н. р.: за масло експортове солене пріма по 4·70 зол.; за масло несолене бальокове 4·70 зол. за кільограм.; за літру молока 0·34 зол.; за літру сметани 1·60 зол.; яйця копа 5·80 зол.

Тенденція цін на закордонннім ринку знижкова, в краю з огляду на близькі свята попит збільшений.

На Пластовий Дім.

ПЯТИЙ ВИКАЗ.

На Пластовий Дім у Львові (Кооп. Банк „Дністер“, вкл. книжка ч. 15.000) зложили дальше:

55) **Василь Софронів-Левицький, Львів** — 15 зол. і кличе: ред. Льва Лепкого і дир. Петра Постолюка з Львова.

56) **Володимир Павлусевич, Коломия** — 25 зол. і кличе проф. Т. Водяного з Тернополя і д-ра В. Стасюка з Бережан.

57) **о. Володимир Сухий, Болехів** — 5 зол. і кличе адв. Лисинецького, адв. Заолинського, нач. Русина, секр. Сімкова, о. А. Галанюка і дир. Дригинича з Болехова.

58) **Ірена Метелля, Радимно** — 20 зол. і кличе Олену Косакову з Коломиї й Ірену Черкавську з Радимна.

59) **Реня Голінатa, Львів** — 5 зол. і кличе Тасю Голінату і Любку Голінату зі Львова.

60) **Інж. Андрій Палій, Львів** — 100 зол. і кличе всіх „маслосоюзників“.

61) **Захар Рудик, Львів** — 50 зол. і кличе п. Яворського Ілька з Борислава і п. Осипа Максимюка з Катовиць.

62) **Д-р Володимир Бабій, Львів** — 100 зол. і кличе всіх п. лікарів на довільну суму.

63) **Д-р Володимир Електорович, Чортків** — 100 зол. і кличе: д-ра Миколу Биха з Копичинець і д-ра Андрія Строніцького з Ходорова.

64) **Маріян Оглій, Львів** — 10 зол. і кличе д-ра І. Банда і д-ра Лещія зі Львова.

65) **Дир. Осип Навроцький, Львів** — 5 долярів і кличе: д-ра Володимира Кіжика з Янова, д-ра Івана Хичія з Копичинець, д-ра Франца Свістеля з Перемишлян і д-ра Андрія Лунева з Борщева.

66) **Проф. Михайло Івченко, Дрогобич** — 50 зол. і кличе: ОПІК 53 к., Аналію Мудрицьку, дир. Григорійчука О. П. 31 к., Михайла Рабія, Команди Пластових Кошів у Стрию і Дрогобичі й Червоної Калини в Бориславі.

67) **II. курінь УУПЮ. ім. Марти Борецької у Львові** — 50 зол. і кличе XXXIII. курінь ім. Ольги Кобилянської і III. курінь УУПЮ. ім. княгині Ярославни.

68) **Стефан Скоробогатий, Львів** — 20 зол.

69) **Дир. Микола Мороз, Львів** — 20 зол.

70) **Радн. Спиридіон Баньківський, Львів** — 25 зол.

71) **Іван Лішинський, Львів** — 10 зол.

72) **о. Олександер Стефанович, Львів** — 100 зол.

73) **Анатоль Кох, Луцьк** — 10 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Вівторок, 8. квітня, год. 7·30 вечером Венецький купець.

Малий Міський Театр

Вівторок, 8. квітня, год. 7·30 вечером „На хвилі 385"

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма Подружжя на злість (Бастер Кітон).
КАСІНО: Граф Каліостро.
КОЛЬОСЕИ: Вбийникова тайна. Комедії: Я тобі покажу; Пан і його слуга.
ЛЕВ: Раз у житті (комедія з Ідін Тріон).
МАРУСЕНЬКА: Останній роман (Іван Петрович).
ОАЗА: Танцюристка-орхідея.
ПАЛЯС: Звукова фільма: Жінки не для подружжя.
ПАН: Кенігсмарк.
ПАСАЖ: Пять днів жаху. — Тиждень Метро-Голдвин-Маєр. Амер. комедія.
ПРОМІНЬ: Воєнні орли.
СТІЙЛЕВЕ: Воєнна симфонія (Род ля Рок).
ФАТАМОРГАНА: Пречудна брехня Ніни Петровни (Бриг. Гельм).
ХИМЕРА: Шепіт ночі.
УТІХА: Байдак кохання. Найпарадніша парада.

Програма радіо.

Вівторок 8. IV. 1930

ЛЬВІВ. 11·58 Сигнал часу, 12·05 Рад. шкільний поранок (з Варшави). 17·15 пополудневий концерт (з Варшави), 18·45 Всячина, концерт грамофон. плит. 19·25 Відчит „Міжнародні Познанські Торги", 19·50 Трансмісія з познанської опери „Льогенгрін", комунікати.

Середа 9. IV. 1930

Варшава (1411,7) 12·10 Музика грамофонових плит. **Краків** (312,8) 16·15 Авдиція для дітей. **Гельсінгфорс** (221),4 20·15 Радіоконцерт. **Ляйпціг** (259) 16·30 Орхестра. **Талін** (296) 18·30 Військова орхестра. **Льондон** (356,3) 19·40 Радіокабарет. **Берлін** (418) 17·00 Оперетковї пісні. **Стокгольм** (436) 20·00 Симфонічний концерт. **Рим** (441) 17·30 Концерт. **Лянгенберг** (473) 13·05 Легка музика. **Прага** (487) 20·00 Трансмісія з салі Сметани. **Мілано** (501) 19·15 Концерт. **Брюссель** (509) 21·15 Радіоорхестра. **Відень** (516,3) 17·39 Програма для дітей. **Рига** (525) 19·05 Концерт. **Мюнхен** (533) 15·00 Радіотріо. **Будапешт** (550) 19·25 Концерт солістів. **Ленінград** (1000) 19·00 Опера й оперетка. **Харків** (1304) Концерт. **Париж** (1725) 21·00 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Театр під управою Ів. Когутяка. 1746
Стрий:
Вівторок 8/4 — „Пейсахова Ніч".
Середа 9/4 — „Пташник з Тиролю".
Підчас антрактів концерт власної орхестри.

Продовження Загальних Зборів коол. **„Українського Народнього Мистецтва"** у Львові відбудеться вівторок 8. квітня п. р. в год. 5 попол. в льокалі „Труд" Ринок 39 І.

Український Добродійний Комітет подає до загального відома, що **повновласти на переводження збірок** на допомогу українським політичним вязням **п. Іванові Хемчинові**, електромонтерові на Клепарові **ніколи не видавав**.

На „Рідну Школу" зложили Вп. Уряд… Наукового Товариства ім. Шевченка 134 зол. з нагоди Іменин свойого Голови Акад. Кирила Студинського; **Микола Присташ Лютовиська** 35 зол. зібраних від учасників прощання о. пароха Михайла Паславського з нагоди його перенесення з Лютовиськ до Попелів; **Українська Студ. Громада** в Познані 40 зол. як дохід з Шевченківського концерту. Вп. Жертводавцям складає щиру подяку **Головна Управа.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ „Zenith", „Longines" також біжутерію власного виробу, поручає: Домбровський - Розважевський, Львів, (Готель Жоржа) — Догідні умови. 1195 13 ?

МЕБЛІ НА РАТИ! готівкові ціни; також тапіцеровані **меблі**, власного виробу — найдешевше в **Доротеум Льва Сапіги 34**, телеф 15·01. 44 35 ?

МАЮ честь повідомити П. Т. Публику, що я відкрив технічно-дентистичне **Заведення в Золочеві вул Костюшки ч 21, І. поверх** (напроти памятника Міцкевича). — **Йосиф Цвердлінг.**
1760 2—3

ВИСИЛАЮ почтою гарні, вибирані гриби (найменше 5 кг.) по зол. 20·— 1 кг. — Сливкові повида на цукрі в 5 кг. фасках за зол. 15·—. Волоські оріхи в 5 кг. мішочках за зол. 26·— Правдиву овечу бриндзю в 5 кг. фасках зол. 15·—. Франко за посліплатою Мендель Штуммер, Косів, к. Коломиї. 1708 5—10

ПОЗІР! ПІДКАРПАТСЬКІ ПЕНСІОНАТИ! Ліжка, ледівні, кухонне начиння — найліпший товар, Рентшнер, вул. Легіонів ч. 37. 1720 а) 4—12

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецизійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5 1002 32

КОНЦИПІЄНТ, з три і пів літною практикою, прийме негайно посаду в адвоката. Зголошення до канцелярії адвоката д-ра Льва Ганкевича Львів, Руська ч. 3. 1790 1-2

ГУРТОМ і детайлічно продає годинники Omega, Doxa, Schafhausen. Г. Гутерман, Львів, вул Сикстуська ч 14.
1754 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка
д-р Фелікс Ган
Львів, Листопада 30.
1206 Пересвітлення Рентгеном.

ГОДИННИКИ ЖІНОЧІ з 14 кар. зол. від **30 зл.**
в великім виборі лиш в фірмі
Б. ҐРИНБЕРҐА, Львів, Сикстуська ч. 4
1730 1—3

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО
бувш. лікар заграничних клінік, спеціяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг **та лікарської косметики**
ординує від 8—10½, 14—18.
в неділі і свята від 10—11.
Гірське сонце. Вапофор. Дітермія. Кріотерапія. Сепаратко́ві почекальні.
ЛЬВІВ, вул. Потоцького ч. 11. І. п.
826 Телефон 65—87.

Дентист Яків Насс
Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.
Скріплювання хитаючихся зубів пльомбування й виймання зубів, без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті після найновішої системи. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі П. і. Урядовцям і студентам значна знижка. Тел 65—73

ДЕНТИСТ
Роман ДАВИДОВИЧ
ЛЬВІВ, вул. Потоцького ч. 24.
Лічення пльомбування і виймання зубів без болю. Вставляє штучні зуби в золоті і кавчуку найновійшою системою. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. Години принять від 9—13 і 16—19.
1744 3—5

Подяка.

Неумолима смерть забрала нам дня 7. лютого 1930 р. найдорожчого мужа і батька бл. п. Дмитра Гурика, управителя школи в Глебівці. Отсим складаю щиру подяку Високопреподобним Отцям, а то о. совітникові Городинському, пароховї Глубокого, о. Огоновському місцевому пароховї, о. Ярмовичові пароховї в Росільній, і о. І. Амброзякові пароховї в Космачи, що своєю присутністю звеличали сумний похорон і відпровадили Покійного на вічний супочинок. З осібна Високопреподобному сов. о. Городинському за прощальні слова нагробні і провід в похороні, ВП. інспекторові Слівінському, ВП Панству Басарабам, ВП. Гарасимовичові і Соколовському, котрі в часі недуги Покійного відвідували рідню в горю, Потішали і віддали послідну прислугу Покійному. Рівнож дякую всім Товаришкам і Товаришам Покійного, що з далеких сторін прибули на цей сумний обряд і своєю присутністю звеличали його. Вкінці дякую Громадянам села Глебівка, котрі відпровадили Покійного на вічний супочинок.

Прибита горем жена і діти.

Подяка.

Отсим дякую Впов. П. **Д-рові Б. Баранецькому**, лікареві- стоматольогови ординуючому в **„Порадні Материй і Дітий"** у Львові, вул. Ходоровського ч. 15. за дбайливе, прегарне і скоре виконання 5-ти членового містка.

Іван Ярош, листар.
Львів, дня 31. III. 1930.

Новина! **Свій до свого!**
Перша українська кооператива
Союз Кравців у Львові
ЛИЧАКІВСЬКА 15.
виконує першорядні одяги мужеські і для Духовенства по конкуренційних цінах, матеріяли на складі у великім виборі, на дуже догідних умовах.
1769 3—4

СЛЬВІВСЬКІ КУРСИ **С**АМОХОДОВИХ КЕРМАНИЧІВ
інж. Олександра Юрого Львів, Коперника ч. 54
ведені у власних забудованнях, при найбільших варстатах і гаражах самоходових в Малопольщі — найліпше вивчують на керманичів і ремісників. Оплата ратами. — Замісцеві мають мешкання і опіку. **Пишіть по ілюстровані проспекти, котрі висилаємо безплатно.** 1793 1—3

ШВАЙҐГОФЕРА Фортепяни, Піяніна :-: світової слави :-:
ГОФМАННА знамениті віденські Піяніна, Гармонія. Ціни низькі. Догідні сплати. Довголітня фабрична гарантія. — Виключне заступництво: „MONIUSZKO", ЛЬВІВ, вул. Зиморовича, ч. 10. 1792 1—5

Хліборобе!

Бережи життя Твойого й родини перед

огнем!

Хорони Твій добуток, у поті чола зібрані врожаї перед

дощем
снігом
і заверухою!

Отже покрий Твій дім і стодоли

асбестовою - дахівкою

„Everitas"

яка є

огнетревала
непромакальна
й відпорна на морози
й спеки!

Скинь з Твойого даху солому, гонти й папу а покрий „Everitas"-ом.

По десятках літ „Everitas" хоронитиме Тебе так само добре, як у першому дні!

Зміцнення дахового вязання при покриванню його „Everitas"-ом зайве, бо 9 плит потрібних на покриття 1 кв. м. даху, важить ледви 12 kg.

Зажадайте точної оферти й зразків з

Польської Фабрики Асбестових Дахівок „Everitas"
Краків, Заблоце 37.
1791 1—2

СВЯТО НЕ! Найкраще приладите, якщо всі потрібні припаси закупите
тільки в найстаршій українській кооперативі
„Народна Торговля"
яка продає від року 1883 у своїх 24 склепах по більших містах.
Споживчі і кольоніяльні товари та вина.
1773 2—2

ГАРНІ ШЛЮБНІ ВИПРАВИ
КОВДРИ чистововняні
МАТЕРАЦИ з волосіння
ПОДУШКИ — сільське піря 1672
Простирала, пошевки, ліжка
поручає казково дешево
Відомий **Маґазин постелі**
В. Іжицького
Львів, вул. Коперника ч. 3.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.